

Páll Vang, formaður í kommunubólkinum:

Tey sterku mugu hjálpa okkum veiku

Tær kommunur, sum hava ráð, mugu hjálpa teimum, sum eru so illa fyrri, at tær klára seg ikki. Um trý ár verða tað 15-20 kommunur, sum ikki klára seg.

ÁKI BERTHOLDSEN

– Nógvar føroyskar kommunur eru so illa fyrri, at tær koma ikki fyrri seg aftur tey næstu 50 árin.

– Og tað vil siga aldrin, tí tað er so nógv fólk rýmt úr teimum, at eingin verður eftir at betala.

Páll Vang, formaður í kommunubólkinum, sigur, at tað slepst ikki uttanum at sanera summar føroyskar kommunur.

Og hevur eisini eitt uppskot um, hvussu tað skal gerast.

Eftir hansara tykki er einasta loysnin, at tær kommunurnar, sum eru væl fyrri, hjálpa teimum, sum eru illa fyrri.

– Tað er ikki meiri enn rimiligt, heldur Páll Vang.

– Støðan er út av lagi vánalig og tað er púra greitt, at hon verður uppafur verri.

Lániavtalan, sum kom í 1995, var ein skái, men longu í 2000 koma tær upprunaligu lániavtalurnar aftur í gildi við teimum høgu rentunum og stuttu avdráttartíðum, mong av lánunum hava.

– Serkøn hava roknað út, at tá verða tað einar 15-20 kommunur, sum ikki klára seg, sigur Páll Vang.

– Og verður einki gjørt fyrri at hjálpa hesum kommununum burtúr skuldini aftur, verða tær fullkomiliga niðurbundnar tey næstu 50 árin.

– Og tvs, at tær koma aldrin fyrri seg aftur, tí tað er fólk í so stórum tali rýmt úr hesum kommunum undan skattatrystinum, at tá er so slett einki skattagrundarlag at betala skuldina aftur við, sigur Páll Vang.

Hann heldur tí, at tað er ikki annað enn rimiligt, at kommunurnar verða hjálptar burtúr teirri botnleysu skuldini.

Serliga táð havt verður í huga, at tey einans økini í samfelagnum, sum ikki eru sanerað seinastu árin eru kommunurnar og sethúsin.

og tað heldur hann er undarligt.

Páll Vang sigur, at higartil hevur kommunubólkurin tosað við trý landsstýrið um kommunuskuldina, men til fánýtis. Hann ætlar tó ikki at sleppa málinum og fer at reisa tað aftur í kommunubólkinum.

Góðar kommunur hjálpa vánaligum kommunum

Páll Vang sigur, at tað er framvegis hansara áskoðan, at landskassin átti at yvirtíkið kommunuskuldina.

– So skuldi skuldin verðilíknad útáftur á kommunurnar eftir, hvussu nógv tær høvdu ráð at betala.

– Tað er stutt og greitt neyðugt, at tær kommunur, sum hava ráð, hjálpa teimum kommunum, sum ikki sjálvar koma burtúr skuldarbyrðuni.

Eingin varandi loysn

Ein partur í fimm ára avtaluni um kommunuskuldina, var, at tað skuldi setast ein kommunalur veðhaldsgrunnur á stovn.

Eitt prosent varð lagt omaná kommunuskattin hjá øllum kommununum og hetta prosentíð skuldi fara í veðhaldsgrunnin.

Í grunninum skulu 100 milliónir verða, so skulu kommunurnar gevast at betala í hann.

Kommunurnar kunnu so lána eitt góðkent undirskot á figgjarglógini úr grunninum.

– Men innast inni er tað eingin, sum trýr, at talan er um lán, tí eingin væntar, at kommunurnar verða førar fyrri at betala grunninum lánini aftur, sigur Páll Vang.

Tað eru fyra kommunur, sum fáa úr grunninum: Tvøroyrar-, Vágs-, Skopunar- og Sands Kommuna.

Páll Vang sigur, at henda avtalan er ikki ein varandi loysn á trupulleikunum hjá kommununum.

– Hjá summum kommun

unum veksur skuldin alsam, tí lánini, úr veðhaldsgrunninum eru størrin enn rentur og avdráttirnar, upprunaligu kreditorarnir fáa.

– Og tá ið fimmára avtalan er av í 2000, og upprunaligu avtalurnar koma í gildi, verða tað einar 15-20 kommunur, sum ikki klára seg.

– Tí er tað avgjørt neyðugt, at ein endalig og varandi loysn veður funnin á kommunuskuldini. Tvs, at nakrar kommunur verða saneraðar, sigur formaðurin í Kommunubólkinum.

Skal halda fram

Og tað er nettupp í kommunala veðhaldsgrunninum, formaðurin í kommunubólkinum heldur, lykilin er at finna til kommunala saneringina.

Longu við árslok 1997, er grunnurin komin uppá 100 milliónir.

Uppskotið hjá Páll Vang er, at kommunurnar skulu betala í grunnin líka til 2000, tvs, so leingi avtalan um kommunuskuldina gongur. Tá verða einar 250 milliónir í grunninum.

Páll Vang sigur, at tilsamans skylda kommunurnar einar tvær milliarðir.

– Men tað eru tær síðstu 400 milliónirnar, sum tær ringast staddu kommunurnar ikki klára at betala rentur og avdráttir av.

Í 2000 verða so hesar 250 milliónirnar goldnar kreditorunum og so mugu teir sanerað tað sum eftir er upp til 400 milliónir, tvs 150 milliónir.

Kanska skal landskassin átaka sær ein part av hesum.

Páll Vang sigur, at okkurt sovordíð er einasta loysnin fyrri at skuldin hjá teimum ringast staddu kommununum skal koma niður á eitt rimiligt støði, sum fólkíð í

Tær kommunur, sum eru væl fyrri, mugu hjálpa teimum, sum hava botnleysa skuld at dragast við, heldur Páll Vang, formaður í kommunubólkinum.

teimum kann liva við.

Lógin um veðhaldsgrunnin er ein lögtingslóg, so tað stendur til lögtingið at broyta reglarnar fyrri grunnin so hann ikki verður tikin av nú.

– Páll Vang vísir á, at enn hava landspolitikaarnir ongantið viljað viðgjørt kommunuskuldina, men at tað noyðast teir til, fyrr ella seinni.

Einki forgjört

Páll Vang heldur einki forgjört vera í, at allar kommunurnar hjálpast at um at lætta byrðarnar hjá teimum, sum eru ringast fyrri.

– Føroyingar hava hjálpt at fyrr. T.d. hava allar føroyingar skotið 2,7 milliarðir í bankarnar, so teir finga sanerað virki, skip og handilshús.

– Flakavinnan Føroyum er sanerað úr góðum 800 milliónum, niður í 45, sum talan nú er um at keypa virkini fyrri.

– So tað er einki lógið í, at kommunurnar eisini verða saneraðar, og eg skilji ikki, at landspolitikarar ikki hyggja at kommununum í gjøgnum somu brillur, sum teir skoða bankar, handilshús, skip og virki ígjøgnum, sigur Páll Vang.

Eyðkvæmislinjan

svarar alt samdøgríð á tlf. 18820.

Mikudagar kl. 19.00–21.00 fæst persónlig ráðgeving og serligir spurningar verða svaraðir.

Pf. Flogsamband F.F.

Ársaðalfundur

Kallað verður við hesum inn til ársaðalfund fríggjadagin 25. oktober 1996, kl. 14.00 á Hotel Hafnia við hesi

dagsskrá:

1. Frásøgu nevndarinnar frá virki felagsins í farna ári.
2. Framløgur av 27. (1. apríl 1994 – 31. mars 1995) og 28. (1. apríl 1995 – 31. mars 1996) ársroknskapum felagsins at góðtaka.
3. Viðmerkingar frá stjórn ella nevnd.
4. Uppskot nevndarinnar um býti av avlopinum.
5. Val av nevndarlimum.
6. Val av tveimum grannskoðarum.
7. Ymiskt.

a. Nevndin setur fram uppskot um nýggjar viðtøkur.

Uppskot frá partaeigarum, sum skulu viðgerast á aðalfundi, mugu vera nevndini, postsmoga 1218, FR-110 Tórshavn, í hendi í seinasta lagi eina viku áðrenn aðalfundin.

Nevndin